ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 28.2.2020
COM(2020) 72 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την πρόοδο της προετοιμασίας για την πλήρη εφαρμογή των νέων νομικών βάσεων για το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 28 Νοεμβρίου 2018, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τρεις νέους κανονισμούς σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS)[1]. Οι νέοι κανονισμοί για το SIS διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής και τις λειτουργίες του SIS στους ακόλουθους τομείς:

- νέες κατηγορίες καταχωρίσεων και παροχή περισσότερων δυνατοτήτων από τις υφιστάμενες κατηγορίες καταχωρίσεων·
- επέκταση των κατηγοριών δεδομένων στις καταχωρίσεις του SIS·
- νέες τεχνικές δυνατότητες·
- νέες βιομετρικές δυνατότητες·
- ευρύτερη πρόσβαση στις καταχωρίσεις του SIS σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι νέες διατάξεις πρέπει να εφαρμοστούν σε διάφορα στάδια. Στους κανονισμούς ορίζονται τα ακόλουθα ορόσημα εφαρμογής:

1) **πρώτη φάση εφαρμογής** (αναμένεται να είναι έτοιμη να ξεκινήσει έως το **τέλος του 2019**): η Ευρωπόλ και τα μέλη των ομάδων που αναπτύσσει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής[2] έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων στο SIS·

2) **δεύτερη φάση εφαρμογής** (αναμένεται να είναι έτοιμη να ξεκινήσει έως το **τέλος του 2020**): όλα τα κράτη μέλη είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το αυτόματο σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων (AFIS) για αναζητήσεις με βάση δακτυλικά αποτυπώματα στο SIS·

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 1·
κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 14·
κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής, ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 56.

[2] Σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς για το SIS, τα μέλη των ομάδων που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημεία 8 και 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1624 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα έχουν δικαίωμα πρόσβασης και αναζήτησης στα δεδομένα στο SIS, στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και στον βαθμό που απαιτείται από το επιχειρησιακό σχέδιο για συγκεκριμένη επιχείρηση. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής παρέχει την επιχειρησιακή υποστήριξή του μέσω της ανάπτυξης του μόνιμου σώματος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής από το οποίο συγκροτεί ομάδες διαχείρισης των συνόρων, ομάδες στήριξης για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και ομάδες επιστροφής.

3) **τρίτη φάση εφαρμογής** (αναμένεται να είναι έτοιμη να ξεκινήσει έως το **τέλος του 2021**): πλήρης εφαρμογή όλων των διατάξεων των νέων κανονισμών για το SIS.

Στο πλαίσιο αυτό, οι νέοι κανονισμοί προβλέπουν ότι, **το αργότερο στις 28 Δεκεμβρίου 2021**, η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει απόφαση που ορίζει την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του SIS σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, είναι απαραίτητο μέχρι τότε:

- να έχουν εκδοθεί όλες οι αναγκαίες εκτελεστικές πράξεις·
- τα κράτη μέλη να έχουν γνωστοποιήσει στην Επιτροπή ότι έχουν προβεί στις αναγκαίες τεχνικές και νομικές ρυθμίσεις· και
- ο eu-LISA να έχει γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των δραστηριοτήτων δοκιμών.

Σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861 και το άρθρο 79 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1862, η Επιτροπή καλείται να υποβάλλει, σε ετήσια βάση, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο της προετοιμασίας της πλήρους εφαρμογής των νέων κανονισμών για το SIS.

Στην παρούσα πρώτη έκθεση προόδου περιγράφονται οι προπαρασκευαστικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από την Επιτροπή, τους οργανισμούς και τα κράτη μέλη από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2019. Η έκθεση βασίζεται στις πληροφορίες τις οποίες παρείχαν τα κράτη μέλη και οι οργανισμοί μέσω ερωτηματολογίων και στα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο συνεδριάσεων και εργαστηρίων.

2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ SIS

2.1. Ενδιαφερόμενοι φορείς

Οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς πρέπει να συνεργαστούν στενά προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης εφαρμογή των νέων κανονισμών για το SIS έως το τέλος του 2021.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της διαδικασίας εφαρμογής, για την εξασφάλιση της ορθής και εναρμονισμένης εφαρμογής των νομικών διατάξεων και για την έκδοση των αναγκαίων εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

Ο eu-LISA είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη του κεντρικού SIS και της επικοινωνιακής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης τεχνικών προδιαγραφών, της πραγματοποίησης δοκιμών και της διασφάλισης της έναρξης λειτουργίας του νέου SIS εντός των απαιτούμενων προθεσμιών.

Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη των οικείων εθνικών συστημάτων σύμφωνα με την ανάπτυξη του κεντρικού SIS, καθώς και για την ολοκλήρωση κάθε αναγκαίας νομικής και διαδικαστικής προετοιμασίας για την επεξεργασία των δεδομένων του SIS και των συμπληρωματικών πληροφοριών, σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς για το SIS.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, η Ευρωπόλ και η Eurojust έχουν την ευθύνη να διασφαλίσουν ότι πραγματοποιούνται όλες οι προετοιμασίες ώστε να μπορούν οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες τους να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα του SIS σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς για το SIS.

2.2. Επιτροπή

2.2.1. Συντονισμός των δραστηριοτήτων και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων

Τον Ιανουάριο του 2019 η Επιτροπή συγκρότησε δίκτυο εμπειρογνωμόνων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και τους οργανισμούς της ΕΕ, προκειμένου να συντονίζει τις δραστηριότητες και να επικουρεί την Επιτροπή σε διάφορα καθήκοντα:

- στους κόλπους της ομάδας εμπειρογνωμόνων για τα συστήματα πληροφοριών για τα σύνορα και την ασφάλεια[3] έχει συσταθεί μια **υποομάδα SIS** και μια **υποομάδα SIRENE**[4]· τα καθήκοντα της υποομάδας SIS συνίστανται στην παροχή συμβουλών εμπειρογνωμόνων στην Επιτροπή σχετικά με τις τεχνικές επιλογές για την επίτευξη της ορθής εφαρμογής των νέων διατάξεων και των λειτουργιών του SIS, καθώς και στην κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων· το καθήκον της υποομάδας SIRENE συνίσταται στην παροχή συμβουλών εμπειρογνωμόνων στην Επιτροπή σχετικά με τις απαιτούμενες τροποποιήσεις των διαδικασιών SIRENE·

- ακόμη, συστάθηκε **επιτροπή**[5] («αστυνομία SIS-SIRENE» και «σύνορα SIS-SIRENE») για να συνδράμει την Επιτροπή κατά την προετοιμασία των αναγκαίων εκτελεστικών πράξεων· η εν λόγω επιτροπή αποτελεί τον κύριο φορέα λήψης αποφάσεων για την έγκριση των συστάσεων που διατυπώνονται από εμπειρογνώμονες στο πλαίσιο των υποομάδων SIS και SIRENE ή σε τεχνικές συνεδριάσεις υπό την ηγεσία του eu-LISA.

Η Επιτροπή συμμετέχει ενεργά σε δραστηριότητες και τεχνικές συνεδριάσεις υπό την ηγεσία του eu-LISA και διασφαλίζει τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων μέσω τακτικών συνεδριάσεων της επιτροπής SIS-SIRENE.

2.2.2. Καθορισμός απαιτήσεων για την τεχνική ανάπτυξη

Ως πρώτο βήμα, οι εργασίες των εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής και των κρατών μελών επικεντρώθηκαν στην κατάρτιση των απαιτήσεων για την τεχνική ανάπτυξη στο πλαίσιο του κεντρικού SIS σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς.

Ο κύριος όγκος εργασιών για τον καθορισμό των απαιτήσεων που σχετίζονται με το μη βιομετρικό σκέλος του SIS ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2019. Κατόπιν έγκρισης από την επιτροπή SIS-SIRENE, τα συμφωνηθέντα σημεία είτε απεστάλησαν στον eu-LISA για περαιτέρω τεχνικές συζητήσεις με τα κράτη μέλη και για ενσωμάτωση στις τεχνικές προδιαγραφές είτε συμπεριλήφθηκαν στα σχέδια νέων εκτελεστικών πράξεων.

Οι νέοι κανονισμοί για το SIS απαιτούν επίσης σημαντική ανάπτυξη των βιομετρικών δυνατοτήτων του SIS. Το **Κοινό Κέντρο Ερευνών** της Επιτροπής διεξήγαγε τρεις μελέτες για την υλοποίηση των νέων βιομετρικών δυνατοτήτων στο SIS, σχετικά με την αναγνώριση δακτυλικών αποτυπωμάτων και αποτυπωμάτων παλάμης, την ταυτοποίηση προσώπου και τα προφίλ DNA[6]. Οι μελέτες, οι οποίες ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2019, κατέληγαν στο

---

3 https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3643

4 «Supplementary Information REquest at the National Entries» (Αίτηση συμπληρωματικών πληροφοριών για εθνικές καταχωρίσεις).

5 https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=List.list&CLX=el

6 Haraksim R., Galbally J., Beslay L., *Study on Fingermark and Palmmark Identification Technologies for their Implementation in the Schengen Information System*, EUR 29755 EN, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2019·

συμπέρασμα ότι είναι δυνατή η χρήση των εν λόγω τεχνολογιών στο SIS και περιλάμβαναν ορισμένες συστάσεις. Επίσης, το Κοινό Κέντρο Ερευνών στηρίζει συνεχώς την Επιτροπή και τον eu-LISA κατά τη διάρκεια των τεχνικών συζητήσεων με τα κράτη μέλη.

2.2.3. Προετοιμασία των τεχνικών μέτρων εφαρμογής

Η Επιτροπή άρχισε να εκπονεί εκτελεστικά μέτρα, εστιάζοντας κυρίως σε τεχνικούς κανόνες για την εισαγωγή και την επεξεργασία αλφαριθμητικών δεδομένων στο SIS. Στο τέλος της περιόδου αναφοράς, επιτεύχθηκε ευρεία συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με το ουσιαστικό περιεχόμενο των εν λόγω εκτελεστικών μέτρων. Η Επιτροπή προτίθεται να κινήσει τη διαδικασία έκδοσης το 2020. Κατά τη διάρκεια του 2020 η Επιτροπή προτίθεται να επικαιροποιήσει την ισχύουσα εκτελεστική πράξη σχετικά με την ποιότητα των βιομετρικών δεδομένων[7] με βάση τις συστάσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών και τα αποτελέσματα των τεχνικών συζητήσεων στον τομέα αυτόν υπό την ηγεσία του eu-LISA.

2.2.4. Προετοιμασία της επικαιροποίησης του εγχειριδίου SIRENE

Το εγχειρίδιο SIRENE[8] είναι εκτελεστική πράξη η οποία καθορίζει τις διαδικασίες για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών που σχετίζονται με τις καταχωρίσεις SIS. Λόγω των διαφορετικών ορόσημων εφαρμογής που ορίζονται στους νέους κανονισμούς, η επικαιροποίηση του εγχειριδίου SIRENE πρέπει να ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις:

- η **πρώτη φάση** αφορά τις επικαιροποιήσεις που απαιτούνται για την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπόλ· η αναθεώρηση αυτή πρέπει να ολοκληρωθεί προτού πραγματοποιηθεί η τεχνική σύνδεση της Ευρωπόλ με το δίκτυο SIRENE (που έχει προγραμματιστεί για το 2020)·

- η **δεύτερη φάση** αφορά την πλήρη επικαιροποίηση του εγχειριδίου SIRENE, συμπεριλαμβανομένων όλων των νέων διαδικασιών που απαιτούνται βάσει των νέων κανονισμών.

Όσον αφορά την πρώτη φάση, η Επιτροπή κατάρτισε πρόταση αναθεώρησης του ισχύοντος εγχειριδίου SIRENE και την υπέβαλε προς συζήτηση στην επιτροπή στις 12 Σεπτεμβρίου 2019. Η Επιτροπή προτίθεται να ολοκληρώσει την αναθεώρηση κατά τη διάρκεια του 2020 προτού πραγματοποιηθεί η τεχνική σύνδεση της Ευρωπόλ με το δίκτυο SIRENE.

J. Galbally, P. Ferrara, R. Haraksim, A. Psyllos, L. Beslay, *Study on Face Identification Technology for its Implementation in the Schengen Information System,* EUR 29808 EN, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2019·
Angers A, Kagkli DM, Oliva L, Petrillo M, Raffael B, *Study on DNA Profiling Technology for its Implementation in the Central Schengen Information System*, EUR 29766 EN, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2019.

[7] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1345 της Επιτροπής, της 4ης Αυγούστου 2016, για τα ελάχιστα πρότυπα ποιότητας δεδομένων για αρχεία δακτυλικών αποτυπωμάτων στο πλαίσιο του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4988]. ΕΕ L 213 της 6.8.2016, σ. 15.

[8] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/1528 της Επιτροπής, της 31ης Αυγούστου 2017, που αντικαθιστά το παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης 2013/115/ΕΕ για το εγχειρίδιο SIRENE και άλλα μέτρα εφαρμογής σε σχέση με το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (ΕΕ L 231 της 7.9.2017, σ. 6).

Όσον αφορά τις αλλαγές που απαιτούνται κατά τη δεύτερη φάση, η Επιτροπή ανέλυσε από κοινού με την υποομάδα SIRENE τις απαιτήσεις για νέες διαδικασίες SIRENE ή για επικαιροποιήσεις των υφιστάμενων διαδικασιών σε διάφορους τομείς. Έχουν προγραμματιστεί διάφορες συνεδριάσεις εκτός της περιόδου αναφοράς, με στόχο την επίτευξη κοινής συμφωνίας επί της ουσίας των βασικών διατάξεων έως τις αρχές του 2020. Μόλις επιτευχθεί συμφωνία επί της ουσίας, πρέπει να γίνουν τα ακόλουθα βήματα:

- ενσωμάτωση νέων ή αναθεωρημένων διαδικασιών στο αναθεωρημένο εγχειρίδιο SIRENE και συζήτηση και έγκριση στην επιτροπή (δραστηριότητα υπό την ηγεσία της Επιτροπής)·

- επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των τμημάτων SIRENE (δραστηριότητα υπό την ηγεσία του eu-LISA)·

- επικαιροποίηση των εθνικών συστημάτων ροής εργασιών SIRENE σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές για την ανταλλαγή δεδομένων (δραστηριότητα υπό την ηγεσία των κρατών μελών και της Ευρωπόλ).

2.3. eu-LISA

2.3.1. Προγραμματισμός και προϋπολογισμός

Ο eu-LISA έχει προγραμματίσει την έναρξη λειτουργίας σε δύο φάσεις:

- **πρώτη φάση:** τον Δεκέμβριο του 2019 θα είναι έτοιμη η πρώτη επίσημη έκδοση· η έκδοση αυτή θα παράσχει στην Ευρωπόλ πλήρη πρόσβαση στο SIS και θα επιτρέψει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής να δημιουργήσει τεχνική σύνδεση με το SIS·

- **δεύτερη φάση:** τον Δεκέμβριο του 2021 θα παραδοθεί και θα τεθεί σε λειτουργία η δεύτερη επίσημη έκδοση με όλες τις αλλαγές που σχετίζονται με τους νέους κανονισμούς· προηγουμένως, ο eu-LISA προγραμματίζει να διεξαγάγει τέσσερις σειρές δοκιμών.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861, έχει διατεθεί στον eu-LISA ποσό ύψους 31 098 000 EUR για την εκτέλεση της τεχνικής ανάπτυξης όσον αφορά το κεντρικό SIS και την επικοινωνιακή υποδομή, καθώς και για σχετικές δραστηριότητες τεχνικής κατάρτισης. Η παρούσα έκθεση προόδου δεν περιλαμβάνει ακόμη λεπτομερή επισκόπηση των δαπανών που πραγματοποιούνται διότι η πρώτη περίοδος αναφοράς είναι πολύ σύντομη.

2.3.2. Συντονισμός δραστηριοτήτων

Ο eu-LISA αποφάσισε να διαχωρίσει τις τεχνικές συζητήσεις που αφορούν την εφαρμογή των νέων βιομετρικών δυνατοτήτων στο πλαίσιο του SIS από τις συζητήσεις που αφορούν την ανάπτυξη του μη βιομετρικού σκέλους του SIS. Οι δραστηριότητες του eu-LISA και των αναδόχων του σχετικά με την τεχνική ανάπτυξη και στους δύο τομείς συντονίζονται μέσω της διττής δομής του φόρουμ διαχείρισης προγράμματος (ΦΔΠ) («**ΦΔΠ για το AFIS**» που ασχολείται με τα βιομετρικά στοιχεία και «**ΦΔΠ για την αναδιατύπωση του SIS**» που ασχολείται με το μη βιομετρικό σκέλος). Στους συμμετέχοντες στη δομή του φόρουμ διαχείρισης προγράμματος περιλαμβάνονται η Επιτροπή, οι υπεύθυνοι διαχείρισης έργου όλων των κρατών μελών και των οργανισμών, καθώς και η ομάδα έργου του eu-LISA.

2.3.3. Προετοιμασία των τεχνικών προδιαγραφών για το μη βιομετρικό σκέλος του κεντρικού SIS

Ο eu-LISA ξεκίνησε τις κύριες δραστηριότητές του για το μη βιομετρικό σκέλος του SIS τον Μάιο του 2019, αφού η υποομάδα SIS ολοκλήρωσε τον κατάλογο των απαιτήσεων και επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά τα τεχνικά μέτρα εφαρμογής στο πλαίσιο της επιτροπής SIS-SIRENE. Στις 2 Σεπτεμβρίου 2019 διανεμήθηκε σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς ένα πρώτο σχέδιο του εγγράφου απαιτήσεων χρήστη. Η πρώτη έκδοση του εγγράφου ελέγχου διεπαφής / των λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών θα παραδοθεί από τον eu-LISA τον Οκτώβριο του 2019. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό, οι εργασίες σχετικά με τις εν λόγω προδιαγραφές αναμένεται να ολοκληρωθούν έως τις αρχές του 2020.

Ο eu-LISA έχει υπογράψει ειδικές συμβάσεις για την ανάπτυξη του κεντρικού SIS στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου για τη συντήρηση του SIS σε κατάσταση λειτουργίας.

2.3.4. Προετοιμασία των τεχνικών προδιαγραφών για το βιομετρικό σκέλος του κεντρικού SIS

Η βιομετρική συνιστώσα του κεντρικού SIS («AFIS του SIS») τέθηκε σε λειτουργία τον Μάρτιο του 2018. Οι νέοι κανονισμοί για το SIS απαιτούν σημαντικές τροποποιήσεις στο υφιστάμενο σύστημα AFIS. Ειδικότερα, θα επεκταθούν οι αναζητήσεις βιομετρικών στοιχείων με νέες κατηγορίες δακτυλοσκοπικών δεδομένων (αποτυπώματα παλάμης και λανθάνοντα αποτυπώματα). Επιπλέον, οι νέοι κανονισμοί για το SIS απαιτούν από τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων σε όλες τις επιχειρησιακές περιστάσεις.

Ο eu-LISA έχει δρομολογήσει το έργο «Φάση 2 του AFIS» για την περαιτέρω ανάπτυξη του AFIS του SIS σύμφωνα με τις εν λόγω απαιτήσεις. Αρχικά, το έργο επικεντρώνεται στις πτυχές της εξέλιξης «Ανάλυση και σχεδιασμός», οι οποίες καλύπτουν τις προκαταρκτικές εργασίες για την έναρξη του έργου, τις απαιτήσεις, τις προδιαγραφές και τον προκαταρκτικό σχεδιασμό για τη φάση 2 του AFIS του SIS. Το έγγραφο απαιτήσεων χρήστη και το έγγραφο ελέγχου διεπαφής / οι λεπτομερείς τεχνικές προδιαγραφές θα οριστικοποιηθούν έως το τέλος του 2019. Η δεύτερη φάση που αφορά την «Υλοποίηση» θα ξεκινήσει στις αρχές του 2020.

2.4. Κράτη μέλη

2.4.1. Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα έκθεση καλύπτει μόνο τα κράτη μέλη που είναι επί του παρόντος συνδεδεμένα στο SIS. Αφορά όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός από την Ιρλανδία και την Κύπρο, καθώς και τις τέσσερις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν (30 κράτη)[9]. Αφορά επίσης το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει των διατάξεων της συμφωνίας αποχώρησης.

2.4.2. Προϋπολογισμός

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861, έχουν διατεθεί στα κράτη μέλη πρόσθετοι συνολικοί πόροι ύψους 36 810 000 EUR για την ταχεία και

[9] Κατάλογος των κρατών μελών ΕΕ και Σένγκεν που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λιχτενστάιν, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία.

αποτελεσματική αναβάθμιση των οικείων εθνικών συστημάτων. Το 2019 δεσμεύτηκε ένα πρώτο ποσό ύψους 18 405 000 EUR.

2.4.3. Πρόοδος όσον αφορά την ανάπτυξη του AFIS του SIS (αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2020)

Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με την πρόοδο των προπαρασκευαστικών εργασιών τους για την ανάπτυξη του AFIS του SIS στη συνεδρίαση της επιτροπής που διεξήχθη στις 13 Ιουνίου. Ανταποκρίθηκαν όλα τα κράτη μέλη. Η κατάσταση προόδου έως το τέλος της περιόδου αναφοράς (30 Σεπτεμβρίου 2019) έχει ως εξής:

- 19 κράτη μέλη έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή τη λειτουργία αναζήτησης AFIS·
- 3 κράτη μέλη έχουν προγραμματίσει να θέσουν σε εφαρμογή τη λειτουργία αναζήτησης AFIS εντός του 2019·
- 2 κράτη μέλη έχουν προγραμματίσει να θέσουν σε εφαρμογή τη λειτουργία αναζήτησης AFIS το 2020·
- 6 κράτη μέλη δεν διαβίβασαν λεπτομερές χρονοδιάγραμμα θέσης σε εφαρμογή στην απάντησή τους στο ερωτηματολόγιο· η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την πρόοδο των εν λόγω κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς (1η Οκτωβρίου 2019 – 30 Σεπτεμβρίου 2020).

2.4.4. Προετοιμασία για την πλήρη εφαρμογή της νέας νομικής βάσης (αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του 2021)

Οι προετοιμασίες των κρατών μελών είναι καίριας σημασίας διότι η Επιτροπή θα μπορέσει να καθορίσει την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του νέου SIS μόνο αφού τα κράτη μέλη γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή ότι έχουν προβεί στις αναγκαίες τεχνικές και νομικές ρυθμίσεις.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι δραστηριότητες των κρατών μελών βρίσκονται ακόμη σε προκαταρκτικό στάδιο, καθώς τα κράτη μέλη θα μπορέσουν να αρχίσουν να αναπτύσσουν πλήρως τα οικεία εθνικά συστήματα μόνο αφού καθοριστούν οι προδιαγραφές για την ανάπτυξη του κεντρικού SIS και οριστικοποιηθούν τα τεχνικά έγγραφα (αρχές του 2020).

Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία μέσω ερωτηματολογίου που κατέστη διαθέσιμο στις 11 Ιουλίου 2019 σχετικά με τις προετοιμασίες που έχουν πραγματοποιηθεί σε εθνικό επίπεδο. Απάντησαν όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με τους ακόλουθους τομείς:

- σχεδιασμός και διαχείριση έργου·
- εσωτερικός συντονισμός·
- εκτίμηση επιπτώσεων σε επίπεδο προϋπολογισμού, ανθρώπινων πόρων, οργάνωσης και εθνικής νομοθεσίας.

Όσον αφορά τον σχεδιασμό έργου, σχεδόν τα μισά κράτη μέλη (14 απαντήσαντες) έχουν ήδη αρχίσει να καθορίζουν ή έχουν καθορίσει σχέδιο έργου και τα σχετικά ορόσημα· τα υπόλοιπα

μισά (16 απαντήσαντες) προτίθενται να το πράξουν έως το τέλος του 2019 – αρχές του 2020. Επιπλέον, η πλειονότητα των κρατών μελών (24 απαντήσαντες) έχουν προβεί ή πρόκειται να προβούν στο εγγύς μέλλον σε σύσταση ειδικής ομάδας έργου και διορισμό υπευθύνου διαχείρισης έργου· πέντε κράτη μέλη θα διαχειρίζονται την εφαρμογή του SIS μέσω των υφιστάμενων τμημάτων ή ομάδων και ένα κράτος μέλος δεν έχει ακόμη διευκρινίσει τον τρόπο με τον οποίο θα διαχειριστεί την εφαρμογή σε εσωτερικό επίπεδο. Η μεγάλη πλειονότητα των απαντησάντων (26) προβλέπουν την ανάπτυξη συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Όσον αφορά την εκτίμηση επιπτώσεων, τα κράτη μέλη βρίσκονται επί του παρόντος σε διαφορετικά στάδια προετοιμασίας[10]:

εκτίμηση επιπτώσεων στον προϋπολογισμό:

- 18 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη διαδικασία εκτίμησης το 2019·
- 8 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν τη διαδικασία εκτίμησης το 2020·
- 2 κράτη μέλη θα ξεκινήσουν τη διαδικασία εκτίμησης το 2020·

εκτίμηση αναγκών σε επίπεδο ανθρώπινων πόρων:

- 9 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη διαδικασία εκτίμησης το 2019·
- 9 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν τη διαδικασία εκτίμησης το 2020·
- 5 κράτη μέλη θα ξεκινήσουν τη διαδικασία εκτίμησης στο τέλος του 2019 – αρχές του 2020·

εκτίμηση αναγκών σε οργανωτικό επίπεδο:

- 7 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη διαδικασία εκτίμησης το 2019·
- 9 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν τη διαδικασία εκτίμησης έως το 2020·
- 10 κράτη μέλη ανέφεραν ότι θα ξεκινήσουν τη διαδικασία εκτίμησης στο τέλος του 2019 – αρχές του 2020·

εκτίμηση επιπτώσεων στην εθνική νομοθεσία:

- 9 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη διαδικασία εκτίμησης το 2019·
- 12 κράτη μέλη θα ολοκληρώσουν τη διαδικασία εκτίμησης το 2020·
- 1 κράτος μέλος θα ολοκληρώσει τη διαδικασία εκτίμησης στις αρχές του 2021.

[10] Δεν ήταν όλα τα κράτη μέλη σε θέση να παράσχουν συγκεκριμένη εκτίμηση για καθεμία από τις κατηγορίες που εξετάζονταν στο ερωτηματολόγιο.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις προπαρασκευαστικές δραστηριότητες των κρατών μελών στο πλαίσιο των τακτικών συνεδριάσεων της επιτροπής SIS-SIRENE.

2.5. Οργανισμοί

Το παρόν μέρος της έκθεσης επικεντρώνεται στις προετοιμασίες που πραγματοποιήθηκαν από την Ευρωπόλ και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, δεδομένου ότι οι διατάξεις που έχουν αντίκτυπο στους εν λόγω οργανισμούς τίθενται σε εφαρμογή ήδη από το τέλος του 2019 (καλύπτονται από την πρώτη φάση εφαρμογής).

Οι αλλαγές που επηρεάζουν τη Eurojust είναι ελάχιστες και θα εφαρμοστούν μόνο από το τέλος του 2021. Ως εκ τούτου, στην παρούσα έκθεση προόδου δεν περιλαμβάνονται οι προετοιμασίες της Eurojust.

2.5.1. Ευρωπόλ

Η Ευρωπόλ είναι ήδη χρήστης του SIS σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς για το SIS. Όσον αφορά την Ευρωπόλ, οι νέοι κανονισμοί περιλαμβάνουν τροποποιήσεις στους ακόλουθους δύο τομείς:

- πρόσβαση σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων του SIS, και
- σύνδεση με το δίκτυο SIRENE.

Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται από το τέλος του 2019.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου αναφοράς, η Ευρωπόλ αναβάθμισε την υφιστάμενη διεπαφή της για την πρόσβαση στις καταχωρίσεις του SIS μέσω ενιαίας μηχανής αναζήτησης που θα τεθεί σε χρήση τον Δεκέμβριο του 2019. Η εφαρμογή έχει ολοκληρωθεί και οι δοκιμές ενσωμάτωσης με τον eu-LISA έχουν προγραμματιστεί για το τέταρτο τρίμηνο του 2019.

Η Ευρωπόλ σκοπεύει να είναι έτοιμη για τη σύνδεση με το δίκτυο SIRENE έως το τέλος του 2020. Το τμήμα SIRENE πρόκειται να συσταθεί εντός του γραφείου εξυπηρέτησης / επιχειρησιακού κέντρου της Ευρωπόλ, το οποίο διαθέτει δυνατότητες λειτουργίας σε εικοσιτετράωρη βάση, επτά ημέρες την εβδομάδα. Η Ευρωπόλ σχεδιάζει να ενσωματώσει τον αναμεταδότη ηλεκτρονικού ταχυδρομείου SIRENE στο δικό της σύστημα ανταλλαγής μηνυμάτων SIENA (εφαρμογή δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών), προκειμένου να διασφαλίζεται η ακεραιότητα των δεδομένων και η αποτελεσματική ροή εργασιών.

Επιπλέον, η Ευρωπόλ πραγματοποίησε τις ακόλουθες προπαρασκευαστικές δραστηριότητες:

- κατά τη διάρκεια του 2019, οι εσωτερικές διαδικασίες της Ευρωπόλ προσαρμόστηκαν κατά τέτοιον τρόπο ώστε να συμπεριληφθούν οι νέες δυνατότητες που σχετίζονται με την πλήρη πρόσβαση στο SIS· κατά τη διάρκεια του 2020, θα πραγματοποιηθούν περαιτέρω επικαιροποιήσεις ώστε να συμπεριληφθούν η σύνδεση με τον αναμεταδότη ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του SIRENE και η ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών·
- πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις μελέτης στα γραφεία SIRENE με στόχο τη συγκέντρωση βέλτιστων πρακτικών· και

- ξεκίνησε η εκ των προτέρων διαβούλευση με τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Ο προϋπολογισμός της Ευρωπόλ για την επέκταση της πρόσβασης σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων του SIS ανέρχεται σε 70 596 EUR.

2.5.2. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

Σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς για το SIS, τα μέλη των ομάδων που αναπτύσσει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής διαθέτουν από το τέλος του 2019 δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων στο SIS. Τα μέλη των εν λόγω ομάδων πρέπει να έχουν πρόσβαση στο SIS μέσω τεχνικής διεπαφής για τη δημιουργία και τη συντήρηση της οποίας αρμόδιος είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.

Για τον σκοπό αυτόν, το 2019 ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής κατάρτισε και ενέκρινε έργο που περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:

- ανάπτυξη συστήματος αποτελούμενου από μια τεχνική διεπαφή εγκατεστημένη στην έδρα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, μια διαδικτυακή εφαρμογή και μια εφαρμογή για φορητές συσκευές για σύνδεση με τη βάση δεδομένων·

- παράδοση εξοπλισμού·

- ανάπτυξη διαδικασιών και κανόνων για τη χρήση του συστήματος, συμπεριλαμβανομένων διαύλων επικοινωνίας, κανόνων και συνεργασίας με τις αρχές των κρατών μελών υποδοχής· και

- κατάρτιση τελικών χρηστών.

Η συνολική διάρκεια του έργου εκτιμάται σε 25 μήνες, με δυνατότητα πραγματοποίησης αναζήτησης στο SIS έπειτα από 19 μήνες (έως τα μέσα του 2021). Οι τελευταίοι έξι μήνες θα αφιερωθούν αποκλειστικά στην ανάπτυξη εφαρμογής για φορητές συσκευές.

Επιπλέον, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής πραγματοποίησε τις ακόλουθες δραστηριότητες κατά την περίοδο αναφοράς:

- ορίστηκαν υπεύθυνοι διαχείρισης έργου και διευθύνουσα επιτροπή, καταρτίστηκε επεξηγηματικό υπόμνημα το οποίο εγκρίθηκε από τη διευθύνουσα επιτροπή στις 18 Σεπτεμβρίου 2019·

- δημιουργήθηκε επαφή σε επίπεδο εργασίας με τον eu-LISA· και

- ξεκίνησε η διαβούλευση με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο προϋπολογισμός για ολόκληρο το έργο θα ανέλθει σε 3 489 200 EUR και θα προκύψουν ετήσιες επαναλαμβανόμενες δαπάνες ύψους 212 000 EUR.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου αναφοράς (1η Ιανουαρίου – 30 Σεπτεμβρίου 2019), οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς σημείωσαν σημαντική πρόοδο προς την κατεύθυνση της εφαρμογής των νέων κανονισμών για το SIS σύμφωνα με τα καθορισμένα ορόσημα:

1) **πρώτη φάση εφαρμογής (τέλος του 2019)**: ο eu-LISA προέβη στις απαραίτητες προετοιμασίες για να παράσχει στην Ευρωπόλ πλήρη πρόσβαση στο SIS και για να δώσει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής τη δυνατότητα να συνδεθεί με το SIS· η Ευρωπόλ θα έχει πρόσβαση σε όλες τις κατηγορίες καταχωρίσεων στο SIS από το τέλος του 2019· ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής χορήγησε χρηματοδότηση και δρομολόγησε έργο που θα παράσχει στα μέλη των ομάδων του τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στο SIS το 2021·

2) **δεύτερη φάση εφαρμογής (τέλος του 2020)**: στο τέλος της περιόδου αναφοράς, 19 κράτη μέλη έχουν αναπτύξει τη λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων· απομένουν 11 κράτη μέλη που θα πρέπει να αναπτύξουν τη λειτουργία αυτή έως το τέλος του 2020·

3) **τρίτη φάση εφαρμογής (τέλος του 2021):** κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η Επιτροπή και ο eu-LISA συντόνισαν δραστηριότητες για την εκπόνηση των μέτρων εφαρμογής και των τεχνικών προδιαγραφών που απαιτούνται για την πλήρη εφαρμογή των νέων κανονισμών για το SIS· οι κύριες προπαρασκευαστικές εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν έως τις αρχές του 2020, ώστε να δοθεί επαρκής χρόνος στα κράτη μέλη για να δρομολογήσουν τα οικεία εθνικά έργα εφαρμογής· τα κράτη μέλη έχουν ξεκινήσει προπαρασκευαστικές δραστηριότητες σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να είναι έτοιμα για έναρξη λειτουργίας έως το τέλος του 2021.

Η εφαρμογή των νέων κανονισμών για το SIS συνδέεται στενά με την υλοποίηση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφοριών για τα σύνορα και την ασφάλεια. Η Επιτροπή, από κοινού με το διοικητικό συμβούλιο του eu-LISA και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, συγκρότησε μηχανισμό για την παρακολούθηση της προόδου σε όλα τα αλληλένδετα έργα και για τον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων σε πρώιμο στάδιο.

Η επόμενη έκθεση προόδου, η οποία πρέπει να υποβληθεί στις 28 Δεκεμβρίου 2020, θα καλύπτει ένα πλήρες έτος και θα περιγράφει τις δραστηριότητες των ενδιαφερόμενων φορέων κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου αναφοράς, από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.